

Abstrakt: *Přesvědčivost a znaky: sémiotika a rétorika jako komplementární disciplíny*

Práce prověřuje hypotézu o komplementaritě sémiotiky a rétoriky, jak v systematickém, tak historickém kontextu. V první části se práce věnuje pozdně moderní interpretaci dějin rétoriky, sofistiky a sofistické rétoriky (ukazuje proč je třeba mezi těmito pojmy rozlišovat). Tato problematika je ilustrována na debatě o pragmatice a interpretaci antické rétoriky v anglosaské filosofii na konci dvacátého století. Za výchozí bod zkoumání práce určuje téma persvaze, které je společné jak rétorice, tak sémiotice. Téma je rozvinuto v části druhé, prostřednictvím analýzy pozdního díla Ch. S. Peirce; zejména pak jeho pojetí klasifikace znaků, sémiotiky jakožto rétoriky, s důrazem na jeho koncept pragmatismu, který zkoumané propojuje. V závěru je shledáno, že přinejmenším pro svoji specifickou tematizaci znaku a persvaze jsou rétorika a sémiotika komplementární.

Klíčová slova

Rétorika, sémiotika, persvaze, persuade, sofisté, Lyotard, Vitanza, Nietzsche, Peirce, Deleuze.

Abstract: *Persuasion and Signs: Semiotics and Rhetoric as Complementary Disciplines*

The hypothesis we consider in this dissertation is that of complementarity of semiotics and rhetorics, both in symstematical and historical context. The first part deals with the late modern interpretation of the history of rhetorics, sophistry and sophistical rhetoric (showing why it is necessary to discriminate between these terms). This is illustrated by the discussion about pragmatics and interpretation of ancient rhetoric in the anglo-saxon philosophy of the late 20th century. Topic of persuasion is considered as the main point of investigation for its being common both to rhetoric and semiotics. This is elaborated in the second part of thesis, which concentrates on the analysis of Ch. S. Peirce's late work, especially his classification of signs, semiotics as pure rhetoric, with emphasis on his concept of pragmatism. The pragmatism is the point where semiotics and rhetoric coincide. In the conclusion it is find out, that semiotics and rhetoric are complementary disciplines, at least for their specific account of the notion of sign and persuasion.

Keywords

Rhetoric, rhetoric, semiotics, semeiotic, sophistry, Lyotard, Vitanza, Nietzsche, Peirce, Deleuze.